

ต้นฉบับบทความวิชาการ

สมชัย บวรกิติ*

สำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่บรรณาธิการวารสารวิชาการไทย หลายฉบับ คงจะประสบกับปัญหาด้านต้นฉบับของผู้นิพนธ์ที่ส่งมาให้พิจารณาถึงพิมพ์เหมือนๆ กัน. เชื่อว่าปัญหาต่างๆ เหล่านั้น ก็เคยบังเกิดขึ้นในประเทศที่พัฒนาแล้วเช่นกัน จึงมีการวางหลักเกณฑ์ กติกา และข้อแนะนำการเตรียมต้นฉบับที่จะส่งไปรับการพิจารณาถึงพิมพ์ในวารสาร ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละวารสาร แต่ละสถาบัน และแต่ละประเทศ. โดยที่ผู้เขียนเคยมีประสบการณ์จากการส่งบทความไปลงพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ และคุ้นเคยกับบรรณาธิการวารสารต่างประเทศชั้นนำหลายฉบับ จึงทราบว่าจะหากเตรียมต้นฉบับไม่ถูกต้องตามรูปแบบของวารสารที่ส่งไปเพื่อลงพิมพ์ก็ จะไม่ได้รับการพิจารณาตั้งแต่ต้น โดยอาจได้รับต้นฉบับคืนมา ให้แก้ไข (วารสารใจดี) แต่ส่วนใหญ่จะได้รับแจ้งเพียงว่าไม่ผ่านการพิจารณาและจำหน่ายทั้งต้นฉบับไปเลย. สำหรับประเทศไทย บรรณาธิการคนไทย ด้วยนิสัยความเป็นคนไทยจึงมักย่อหย่อนไม่เข้มงวดในหลักการ มีความอะลุ่มอล่วย และถึงขนาดมีน้ำใจช่วยปรับปรุงต้นฉบับให้ เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้นิพนธ์ไทยไม่ว่ามือใหม่หรือมือเก๋าระดับศาสตราจารย์ก็ยังคงปฏิบัติเยี่ยงเคยๆ ไปชั่วอายุชั้ย ทำนองเดียวกับพฤติกรรมการในวงการอื่น เช่นการจราจร จนกระทั่งปัจจุบัน คนไทยที่ศิวิไลซ์ก็ยังมีพฤติกรรมไว้วินัยอยู่เหมือนเดิมๆ.

ผู้เขียนอยู่ในวงการบรรณาธิการมาหลายสิบปี. ในสมัยต้นๆ ทำจดหมายเหตุทางแพทย์ฯ, สารคดีราช, วารสารภูมิแพ้ยและวิทยานุกุมคุ้มกันแห่งภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก, วารสารเวชศาสตร์

สิ่งแวดล้อม, วารสารอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย, และวารสารประสาทวิทยา มีไฟ มีอุดมการณ์สร้างความสำเร็จด้านวารสารวิชาการของประเทศ จึงลงแรงช่วยผู้นิพนธ์ทุกระดับปรับปรุงต้นฉบับให้ ทำให้วารสารที่รับผิดชอบมีมาตรฐานเข้าทำเนียบนานาชาติ (อินเด็กซ์ เมดิคัล ฯลฯ) ได้หลายฉบับ. ระยะเวลาหลังๆ นี้ ไฟอุดมการณ์คงมอดลงไปมาก ประกอบกับความรู้สึกเบื่อหน่ายกับพฤติกรรมของผู้นิพนธ์บางคนที่ไม่ยอมรับกติกาการปฏิบัติ (ดูได้จากบรรณาธิการแฉลงฉบับเดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๕๓ ที่บรรณาธิการเริ่มออกอารมณ์). สำหรับบทความในฉบับนี้ ซึ่งได้ผ่านพิชญพิจารณาแล้ว เข้าใจว่าคงได้รับการพิจารณาเพียงเนื้อหา ปล่อยด้านรูปแบบบทความไว้ให้คณะผู้จัดทำ ดังนั้นบรรณาธิการจึงต้องระอากับการช่วยเตรียมบทความของผู้นิพนธ์เหมือนที่ปฏิบัติตลอดมา. ปัญหาใหญ่คือการอ้างอิงเอกสารซึ่งผู้นิพนธ์ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์ ที่พิมพ์อยู่ท้ายวารสารปีละครั้ง หรือแม้ไปอ่านศึกษารูปแบบจากบทความในวารสารฉบับก่อนๆ.

เรื่องคล้ายกัน ที่หลายคนต้องขบรถสัญจรในถนนในเมืองในประเทศไทย ระอากับวินัยจราจรของผู้ขับขี่สัญชาติไทยทั้งหลาย ซึ่งเพาะนิสัยขึ้นจากขาดการสอนสั่งและการควบคุมโดยเจ้าหน้าที่รักษากฎ. นี่ก็คือปรากฏการณ์ทำนองเดียวกันกับผู้นิพนธ์บทความที่ไร้กติกา และไม่ได้รับการควบคุมการปฏิบัติอย่างเข้มงวดเช่นที่ปฏิบัติกันในต่างประเทศ.

ข้อความ ๒ ย่อหน้าต่อไปนี้ ผู้เขียนนำมาจากบทความรูปแบบของวารสาร พิมพ์ในวารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๑ หน้า ๔๘๗ - ๔๘๘ เพื่อแจ้งอุดมการณ์บรรณาธิการของผู้เขียน ๒ เรื่อง.

*สำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน

“คงต้องอธิบายเรื่องการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในบทความภาษาไทย ซึ่งมีผู้ใช้น้อย เพราะนิยมใช้การเว้นวรรค ซึ่งมีหลักเกณฑ์การใช้ที่มีผู้ใช้ได้ถูกต้องน้อยมาก. ผู้นำเครื่องหมายวรรคตอนมาใช้ในประเทศไทยคือพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖. เนื่องในฐานะบรรณาธิการมีโอกาสได้อ่านบทความภาษาไทยจำนวนมาก ต้องประสบกับการตีความเมื่อประโยคมาเชื่อมกันโดยเหตุผลทางเทคนิคหรืออื่นๆ ทำให้ความหมายแปรเปลี่ยนไป ซึ่งเป็นผลร้ายต่อนัยความทางวิชาการ และนัยความทางกฎหมาย จึงตกลงใจตัดโอกาสความผิดพลาดโดยดำเนินตามรอยพระยุคลบาท. สำหรับผู้ใช้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ และได้อ่านการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในหน้า (๕) - (๗) จะได้รับความรู้ความเข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในระดับหนึ่ง.”

“การนำชื่อผู้นิพนธ์ไทยในบทความภาษาอังกฤษมาอ้างอิงในบทความภาษาไทย เขียนเป็นภาษาไทยก็โดยอุดมการณ์

ที่อาจต่างไปจากความเห็นของคนส่วนใหญ่ แต่โดยสัญชาติที่สมควรรักความเป็นคนไทย ทำให้ตลอดชีวิตจวบปัจจุบัน ผู้เขียนพยายามชูความเป็นคนไทย เช่นครั้งที่เป็นบรรณาธิการสารคดีราช ได้ปรับบทความภาษาไทยในวารสารจนปลอดภัย ภาษาต่างชาติอย่างหมดจด แม้กระทั่งตัวเลขก็เป็นเลขไทย. จากการกระทำดังกล่าว ตนเองมีความสุขใจ. สำหรับชื่อผู้นิพนธ์ไทยจากบทความภาษาอังกฤษที่ใช้เป็นภาษาไทยในบทความภาษาไทยนั้น มีที่มาจาก ๒ มूलเหตุ. เหตุผลแรกคือได้รับความรู้สึกภูมิใจเมื่อเห็นคนไทยได้รับการอ้างอิง เพราะหลายครั้งชื่อที่อยู่ในภาษาอื่นมองผ่านไปไม่ทราบว่าเป็นคนไทย เพราะคนไทยส่วนใหญ่มีชื่อภาษาแขกหรือจีน. อนึ่ง การอ้างอิงเอกสารภาษาไทยของผู้นิพนธ์ไทยในบทความภาษาอังกฤษ ก็ใช้ภาษาอังกฤษ คงไม่มีใครอ้างอิงเอกสารเป็นภาษาไทยตามบทความเดิม”.

